Nr. 10. Brashov. 6. Fevruariu 1850

Gazeta sae de doue ori: Foia odată pe septemână. Pretiul ei este pe un anu 6 f. m. c. pe jumătate ani 4 f. m. c.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Se póte prenumera la tote postele imperătesci, cum si la toti cunoscutii amerii DD. corespondenti. Dela 10 exemplare unul se dă gratis.

Кътръ DDnii Препътераці.

Авем препъс, къ дела дпчепътъл апълъї кърътуріѣ вор фі дптревеніт ѓрешкаре перегълариїтъці ла еспедіѣреа ачестор фоі. Стръмтареа локвінцеї вор DDni препътераці, пе арътареа тотдеауна а челеї маі деапрóпе поште бнде аз къ стеа ексемплареле че мерг афаръ din дрътъл поштеї, песпъса гревтате а ъмблъреї поштелор дп ачеастъ їарнъ. Дофрікошатъ ші кіар нóа лор регъларе, дп врмъ токма ші аічі ла ної авсолвта пепътінцъ de a саправеґта ла еспедіціѣеа кътора Npї дп кърс де врео 3 септъмъні пе кънд адреселе сосіа кз свтеле, апої ші о пепорочіре кз Np. 8: тóте ачестеа вазсе вор фі копілкрат ка, прекът обсервърът, съ авем препъс къ вніі DDoї авонацї пз вор фі пріміт токма тоцї Npїї регълат.

Дечі тоцї кърор ле ва фі лінсіпd врема пъмър, съят пофтіцї ші ѓрабі ка съ арате ачестъ лінсъ чел маі мълт дп кърс de трей септъмъні сокотіте de астъзі 6. Февр. в., пентръ ка съл дмплініт, кз атът маі въртос, кънчі апої с'ар пътеа дптъмпла вшор, ка токма ші нóі съ не лінсіаскъ есемплареле. Чеї карії препътераръ ла врема D. колектор de аї поштріі, съ віпевоіаскъ а арăта лінселе ла ачелаш, каре нóте къ ва фі авнод а не маі дмпъртъші deodatъ ші алтеле.

Ред. ші Едіторъл.

МОNАРХІА АВСТРІАКЪ.

ТRАNСІЛВАNІА. Брашов. Кърсъл поштелор. Ачеста дела 1. Февр. н. се маі регълъ ші се дпавцї дп Трансілваніа прекът пз фасесе нічі одатъ маі наінте. Dвпъ че дптре Брашов ші Сівіїн маі де дóъ лéї ъмблъ поштъ пе тóтъ зіоа, апої акът мерцеръ карълеї де поштъ (Mallepost) каре дъче пакете ші кълъторі, каре дпсъ маі наінте ста ла Клж, се дптінde пънъ ла Бістріцъ de дóъ орі пе септъмънъ. Поштa дптре Сівіїн ші Черпъцъ дп Бъковіна ъмблъ de кте 4 орі, їар ъмблареа і се прескртъ кз 24 óре; дптре Клж ші М. Ошорхеіѣ; дптре Сегішóра ші Чік їаръш de 4 орі пе септъмънъ. — Кърсъл поштелор кътръ Богаріа ші Віена дпкъ се регълъ ші дптвлці. — Поштa дела Брашов ла Цара ромънеаскъ дпкъ мерце de патрз орі, адікъ de дóъ орі песпе Търговіщ, каре дпсъ дпкъпіъръ прea мълт, врео 3 зіле, їар лéпеа ші вінереа прeспе пасъл Темішълъї каре a дóа зі ажвнце дп Бъкърещі. Акът аштептъм кз маре сете ка съ се дескідъ ші о поштъ кътръ пасъл Оітъзъ мъкар de 2 орі дп септъмънъ, пе вnde с'ар скврта дрътъл чел пацін кз 5 зіле, кънчі адікъ дпъ кърсъл de астъзі скрісоріле ші пакетеле пóстре мерг ла Іаші прeспе Сівіїн, Бістріцъ, Сірет дп 9 зіле, вnde прin Оітъз ар пътеа ажвнце вшор дп 4 зіле.

(Регълареа поштелор църей вечіне вezіо септ рзбріка Църей ромънещі).

Dе пе Аріеш din комітатъл Тързеї, 26. Іан. Стареа соціалъ, топъл че домнеще дп ачесте църі. Плъпсоріле оаменілор поштрії. Nз штіѣ Домнзле Редактор, дакъ ц'аз скріс чінева din пърціле ачестеа деспре стареа дп каре пе афлът, ші маі деапрóпе деспре о вісітъчне administratівъ дптрепрінсъ de Dn. колонел Орбан' командантеле дістрікталъ дпсоціт de Dnii комісарі Гроіс ші Кеніереші. Ачеаш командантe дп 20. Іан. вені ла сатвл Петріd, вnde фъсеръ конкіемаці преоції, къпъреції ші кте doі трei жъраці din тóте пътерóселе сате de прin прежър. Dn. колонел провокъ пе преоці ка съ арате каре кът пъстреазъ прокіетъчвоіле, черкълареле ші декретеле гзверніале, репеці пе вneле, рекошнdъ кз тот adінсъл цінереа дп респект а пропріетъцеї стрíне, їар маі въртос а пъдзірілор пропріетърещті, дпфрънтъ аспрз пе врео doі преоці, пентръкъ се пресептасеръ фóрте пегріжіці ші трецероші, лъдъ пе алції, апої дързі пе маі мълці прочі кз кте зо дóлъчеріѣ ші се депзрті. — Не кът ам кълес din тот вервл Dлеї колонел Орван, ачел върват есте пътрнс de ізвіреа дрептъцеї, воіеште ші вінеле попорълеї пострз кз сінчерітате; се паре дпсъ къ постъл съз есте дмпресърат de мълте ґрещъці.

Дакъ еъ атвнчі аш фі авът окасіѣне a мъ апропіé de D. колонел ші de комісаріѣ, кънd кз рекошндареа респектълеї de пропріетате, іаш фі ґрат, ка ачелаш респект съ се дпсофле ші повіліор пропріетарі ші дпкъ лор кз атът маі въртос, кз кът се ґіе маі лéпіаці, маі пресъс de попорѣ, ші кз кът ле плаче a тот пърта комбінъціа прin ґрз, пентръ ка съ дппегріаскъ пе попор, кърві німік пві есте ашеа сфънт ка пропріетатеа, пе каре о кавтъ ші пентръ каре се лéптасе. Аш фі маі ґрат, ка съ астъне ґреле ачелор магіарі лъдъроші, карії се фолосеск de тóтъ окасіѣнеа спре a шопті попорълеї фаіме мінчіóсе, спърієтóре, кът се паре, пентръ ка съл ґне дп фрікъ ка съ не ші речеарь деспъгъбіре пентръ кте і с'аз ръпіт дп а. 1848 пъпъ ла Noемвріе ші дп а. 1849 дела Іан. пънъ ла Ізліѣ.

Оаменіі din ачестеа пърці аз сзбштерпат о мълціме de плъпсорі пентръ деспъгъбірі; ачелеаш дпсъ пънъ акът пз прea авъръ врема рeзълтат бътъторіѣ ла окі, де каре ної, кзноскънd дмпрецівръріле, пз не мірът; аш дорі тотзш, ка не аколо, не вnde авереа ръпітъ се вede ші се пінъе кз окі кз спріначеле, ґіе ла магіар, ґіе ла ромън, ґіе ла църан, ґіе ла нобіл, съ се ія пестіпітъ фъръ мълт церітоніѣ дп сепсъл прокіетъчвеї гзверніале ші съ се деа дпдърънт ла пропріетарі. Въ дпкредінцезъ, къ кз ачеастъ оперъчвне стръвътътóре с'ар дпсофла ла респект фóрте маре кътръ пропріетате. Дп ачест цінът вечін кз мвлці с'аз фълът пръдъчвні дпфрікошате, де каре дпсъ църаніі сзферіръ дпзечіт маі мълт декът „domnii," прекът ачеаста о мъртърічіце ші Газета Honvéd din Клж. Nз é де негат, къ дп Noемвр. ші Dек. а. 1848 сзферіръ ші вneле кърці дп бъкате ші віте, ші ачелеаш се дптребзіскръ дп партеа лор чеа маі маре ка „речеркъчвні (Requisition") не сама оштірілор ла маніфестеле порвнчі але комънданцілор; їар дакъ ші църаніі дші дпсвмісеръ міе вneле, ачелеа пропріетарії ле скóсеръ din спінареа лор дптреіт ші дмпътрат, кз вінъ фъръ вінъ, пе къттнd ла врео дрептате.*)

*) Съ пз не сфіім de ексемпле, къ пз е тімпъл сфіелеї, ші Dта съ сзферї ка съ адък аічі дптре алте мълте кіар ексемплъл фамілієї Dв. Веї фі авлат, къ пе кънd магіарії дп Септ. 1848 дмпъмпка не тоцї ромънії карії пз се дпвоіа a да рекрзці лзї Комът, зпъл din францїї Dтале фъцї ші ел кз алцї жвді ла колонелзл Орван лъсънd пе къпъпал Восгрх пърінге прeот апъсънd матъл морцеї, їар пе Мапъта скълдать дп лакръмі. Dвпъ інтрареа лзї Бем татъл вострх скънъ de глонц нвмаї пентръ къ л'ві вені зпзї офіцер магіар кавріцъл ка съ дпгенте дпсъпътоша-

Прекът алці маі мълді, ашеа кіар ші фамі́ліа Dв. дъпъ ре'нтъ́рчереа са din мъцї вnde скъпасе кв маре невоіе дші афлъ din авереа ръпітъ пе ла вечінії съі магіарі, кът ла Lendвaі ш. а.; ір пентръ чеealалтъ авере ръпітъ се ждекъ кв офічіалії din зілеле лві Кошът, карії пв пеагъ, къ еі аў дсco, дпсъ „пе сама статълві." Фіреште ал челві де incврцепді. Те дптревъ, дакъ о́менії deпредаді кіар де вечінії лор пропріетарі вор фі deспъгвіді, ші de вnde? Ір дакъ пв, докаі съ ні се спвіе кърат, ка съ пв пе стea мінтеа ла deспъгвірі. —

Пеste ачестеа попорвл маі дореште вna: адікъ змілірea пвблікъ а капілор revoлvічінеі, деспре карії е штівт ші квпоскът, кът аў атъцат ші ръсквлат пе магіарі, аў вчіс, депредат апріпс пе ромънї, прекът é de ec. Папаі Лаіош, каре деарсесе маі мълте сате ші дпвшкъ пе маі мълді ромънї алеші, лъвndвле ші аверіле; Бан Піштa клъжавл, пвіторвл de фок ші дпвшкъторівл челор 16 ромънї фрвтошї din Літа ромъпеаскъ; Верет Лаіош ші Величі din Тврda; кът ші тоці метврії тріввпалвлві марціал de incврцепді, карії осvndіръ ла мо́рте пе атъці певіновації. Дакъ поі черет дпфръпарea ші змілірea ачелор о́мені евріоші, пв о фачет нічі декът din прео пофтъ de ръсвнваре, чі кърат пътаі din о пре'нгріжіре de а пе апъра попорвл пентръ вііторіс de ватжокріле лор, пентръ къ пв се по́те крede кв кътъ о-връзнічіе се штіў дпарта астфелі de фънтвре, дпкът аў дптръ німік а се лъзда къ еі мъпе поімъпе вор фі дп старе а іотра ші ла дерегъторії пвблічеі; апоі дакъ дпсвш Gazeta магіарь офічіалъ Magyar Hirlap ші дъ пе фацъ ші ші дпфрвнтъ, дп маі мълді Nрі аі съі, пентръ че съ пв пе апърът поі, кърор пе есте аврь сфълетвл de дмъпші?

Дпкът пентръ пъстрареа пъдерілор, кредеціне къ дпсвш попорвл църап квпоште пеертвіла віпъ а гевернівлві din пайнте de а. 1848, къ нічі пвціпеле мъсъре ші легіівірі свпътóре пентрт пъдері пв ле пвсесе дп лвкраре; дпсъ акът че есте de фъкът? Сателе челе арсе de вnde съ се рекламіаскъ? Кътe 10—15 стъжіні арвокаді асвпра комвнітъцілор пе сама остъшімеі de вnde съ се скóцъ? Пропріетарії карії се афлъ domні престе челе маі мълте пъдері din патрії, ар дмплі пътаі о даторіцъ патріотікъ, ар асквлта пътаі де гласвл дрептъцеі ші ал кввіпцеі, дакъ ар лва асвпръші о парте а сарчінеі тівълóсслор комвнітъді. Къ ачеаста еі ар къштіга сімпатіа попорвлві мълт маі сігвр, л'ар фаче съ зіте мълт маі кврънд тіранія ші крвзімеле трекътe декът кв орі че амерінцері ші дпфрікошърі, каре зъў къ пв маі прінd лок нічі декът. Ір дела авеа дпколо съ се дптродвкъ чеа маі акврать ші маі мънтвітóре лецe пентрь пъстрареа ші дптревъірea пъдерілор.

Г. Петрідеанв.

Деспре Цара съсаскъ. Не кънd дп фоіле петрешті din Брашов (Сателіт Nр. 12), кът ші дп Allg. Ztg. (Свпл. Nр. 35 din 4. Февр.) се івеск din поў протестъчвлі кіар съсешті асвпра дптръпъреі атътор комвнітъді ші ціівтърі кърат ромъпешті кв нóа Цар съсаскъ, — Sieb. Bote (Nр. 24 din 11. Февр.) афлъ кв кале ка съ пв маі асквнdъ адевърателе прічіне, каре аў дпdемпат пе дieта съсаскъ ла конклвзіа de дъпъді, чі съ ле деа пе фацъ, de ші дптръ вn стіл маі дптвлекат ка алте орі. Дечі дпъ ачел жврпал прічіпеле адевърате а ле дптръпърей атътор ціівтърі ромъпешті кв църда съсаскъ ар фі: 1) къ пентръ вnітатеа монархіеі австріаче ар фі кв перікол а сфері ка съ се дптемеіезе църі пеа марі organісате дпъ пъчвалітъді, (прін вртаре къ пъмътвл ромънілор требве съ се мікшореze); 2) къ ромънії тот съпт еі местекаді кв алте пъчвалітъді (адікъ ка ші сасії); 3) къ неапърата інтерес ал гевернівлві ар фі претінс ка вніверсітатеа съ хотъраскъ чеea че ам вzат; 4) къ діета съсаскъ сав темат, кът къ дакъ Цара съсаскъ ва еші пеа мікъ фъръ ромънї, атвнчі ва вені дп перікол ка съ пв фіе квпоскът ші пълцатъ ла ранг de „царь а короnеі;" 5) къ пъпъ акът дп сіспе чінчі dін месе пърці але пъмътвлві сар афла дп тъпіле сасілор (??); 6) къ сасії п'аў нічі о фрікъ de а фі котіді дп вреo 50 ані de кътръ ромънї, атът пентръкъ егалітатеа дрептърілор пв се пеа дпцелеце ашеа кът о дпцелег ромънії, къ ші пентръкъ пóа стръформаре а віецеі administрative дп монархіа австріакъ ва авea о дпрівіре віпефъкътóре пентръ сасі; 7) реформа ші дп парте pidікареа въмілор, дпфлорірea indвстріеі, даждеа (вірвл) маі маре, мълціреа требіпцелор, тóте ачестеа вор фолосі пе сасі; 8) се маі крede, къ гвстареа лівертъцеі констітвціопале ва адаоце спре а домоді сімцвл чел дптрьртат ал пъчвалітъцеі, адікъ, кът ам зіче, вікъръndвсе о́мепії de дрептърі ші лівертате, вор віта de лімвъ ші пъчвпе, кът ші de гарапціа че даў ачестеа ла пъстрареа дрепкърілор дп царі местекат локвіте; 9) маі есте о прічінъ, пе каре дпсъ S. Bote o дппеакъ, ір поі маі къ пв іам пятеа о гъчі; дечі пе дпdестълът аі мълцъмі de свпціріка сперапцъ че пе дъ дп ірта вртелор, къ дóрь вор фі асквлтате ші гласріле „ромънілор" кът пе зіче ел, ші пентръ каре поі іаръш п'авем нічі о прічінъ а пе свпъра, пентръ къ че есте de віпъ кondeівл кънd врекіа есте штіі, кат ашеа.

Nв кredем, къ се афлъ вn сінгър чітіторів ромън, ашеа пепътрвпzеторів, каре ла експмінарea ачестор пвнтврі съ сімцъ вреo требвінцъ de вn комептаріў din партеа пóстръ. Дакъ тотвш ар фі съ маі лвцім вorва, апоі о харітате фрццаскъ ші колеціалъ пеар дпdатора съ фачет dec пъмітълві жврпал вn фелів de мъпгіере пентрькъ ел пеа се свпъръ кънd ді трече вneорі пе ла авz „чептралісареа тътврор ромънілор din монархіъ," ші ді віпе съ кredъ къ вnеле ідеі кътезътóре маі своръ ші пе dinколо дп Цара ромъпеаскъ ші Молдова. Neam міра пътаі, кът Sieb. Bote пóте съ претіпзъ чептралісъчвне пентръ сіне ші пентръ тótъ монархіа, ір пентръ тóте челелалте попóръ dечептралісъчвне, дакъ п'ам шті, къ отвл é ачеа фънтъръ міспатъ каре дп ачелаш момепт е дп старе а свфла ші калd ші рече deодатъ. — Дп алтеле чітіторії въd къ кътева темеіврі din челе пóў de сзс свътъпъ ка оў кв оў челор din пара апвлві 1848 дела діетеле трапсілвапъ ші магіарь.

Съ лъсът гавта ла о парте, пентръ къ Bote скріе прea серіос астъдатъ. Фіе тóте кът зіче ел, пътаі ші пóў съ пе деа вoіе дlві, ка съ фім пъпъ ла вn фір de пър токта пе атъта темъторі de пъчвалітатеа пóстръ, рівалі ші егоішті, прекът съпт ші алції, ші іаръш пътаі пе атъта лібералі, костополіді ші врвдъторі пе кът съпт ші алції дмпредіър de поі. Нічі маі мълт нічі маі пвцін. Ачеаста е девіса пóстръ. Въ плаче? Nóў пе плаче мълт. —

Фъгъраш. 9. Февр. Дп Gazeta пóстръ de Трапсілванія Nр. 24 а. тр. ші Nр. 4 а. к. чітеск доі артікълі дела Фъгъраш атінгъторі дп кътва ші де дптродвчерea лімвеі чертапе дп челеа administратіве але ачестві дістрікт ромъпеск; — адевъръл ачестор артікълі е афарь de тótъ дndоіала, спре комплетареа лор дпсъ ам обóре а маі адаоце ші еў вртътóреле:

реа. Dвпъ ачеаста магіарій дscерь дела каса вóстръ 21 віте корнвте, воі, жвпчі, вачі, віволіце, песте 660 ферделе de гръў, кокврz, овъсе ш. а. ш. а., 10 каръ de фън, кічі алте 6 ле арсеръ ші тот че аввсе дп одъі. Фрателе ші кътпатъл Dтале пъгвідї асешепеа; доі впкі пътрьпі оторжді дп Тврda.

Ла дистрікта Фъгъраша съ ардобеск лімба цермань пе пямъ ла челеа administrative, чі ші ла челеа жъдічяле; — пъпъ ла ун тимп дяпъ ардобіреа лімбеі маі ведеам кът о ресолвъне ла лімба романъ ші магіарь фігъръпд пе сяплічі de ачеяш патръ, маі тързіу дяпъ ачеа съ ачепъръ а съ да ші ресолвіріле тот ла лімба цермань пъпъ ла епіреа ануі mandat маі ардат контрарів ачестей маніпулъції. Ка тотуші пóа дерегъторіе а дістрікталуі пострь съ пе фіе сіліть а скріе ла лімба романъ ші магіарь, лъсъ о алтъ маніерь пеа віне кътръпіть (?), де ші попорълуі пе пеа плъкътъ, адекъ: Фііндкъ сяплічіле дела дерегъторіа дістрікталуі (Distriktsamt) съ ретриміт імедіате комісаріалуі de сявчерк; аша дар пе лънгъ сяплікъ съ адаоце о ордіпъчяне къгръ комісаріа де сявчерк кърпіпзъторе де ресолвъпеа сяплічеі ла лімба цермань, каре апоі съ се еспліче сяплікантълуі прін комісаріс спре штіінцъ ші ардрептаре. — Прін ачеаста че е дрепт — съ вънъреазъ дерегъторіа де дóъ гредъці, адекъ: де лімба романъ ші магіарь, — съ пашіе ардсъ о ардребаре: óре попорул де рънд ардестълеазсе кв атарі ресолвъпі? Ръспъпсъл е пеа патърал. Ел къноск пе ромъп дін експеріінцъ, тъ вім ка кв перспектива ла профънditатеа інімеі лъі, ші въз къ ел пе е сігър, пе е ардкредінцат пічі вестімінтелор сале, де каре пічі къ тъ мір штіінд къ сфъріпцеле трекътълуі ші школа пресентълуі ла ардваць съ фіе аша ші пе алмінтрелеа; — ел пъпъ акът авеа де модел а комъніка ресолвъпеа сяплічеі сале кв преотъл съъ сав ші кв алтъ персóпъ пептрв дъпсъл маі фідель, прін каре апоі съ асекура деплін деспре кърпіпсъл ресолвъпеі; — акът ардсъ требве съ креазъ комісаріалуі de сявчерк пеа пв вреа, пептрькъ ресолвъпеа сяплікантълуі акът есте о ордопанцъ deadreptъл кътръ комісаріс, ші ардкъ ла лімба цермань прін преоці ші алте персóне маі престе тот неесплікавіль. — De аічеа іар съ пасk пішіне ардребърі ші ръспъпсърі пеа інтересанте, каре ле рекомънd меditъчъніі ші ангелепчъніі четіторілор поштрі спре десватере.

М.

Дела Сівіів. Ni се скріе din 11. Февр. п., къ Аксенціі Север пічі пъпъ ла ачеа зі пъ'ші авъскрісесе рапортъл съъ котпзе гата, фрътос ші інтересант, пептрв ка съ'л деа ла мъпа Есел. Сале а Гъверпаторълуі. Nв штім, есте ачеаста о пепъсаре, сеаъ зп діспреџ кътръ коппъчъпалі, сеаъ алт чева din партеа фрателуі Север; ноі ардсъ пе тóтъ ардтъпларея ла пътет асігра, къ кв ардтъргіреа са дъ маре сміптеалъ, ші пъпъ акът ардкъ стрікъ кавсеі котпзе. Дъві требве съ афле дакъ пъ'ъ штівт, къ ачел рапорт пв маі есте ал Dсале, чі ал пъчъпеі, кът ші къ зп върват де стат анъсе ардсъркпіпсе пеа категорікъ, ка съ провóче формал пе фоштіі префекці спре аші фаче ръпортъріле... Офіцерії ардпърът. карії вепіседъ ла феліврі de контактърі мілітаре кв префекціі ші кіар кв Север.ші аштерпъръ тоці але лор ръпортърі. Апоі вазъ D. Аксенціі, кът ші маі де кърпнd ла жърпале ші авъме ла Wanderer din Віепа Np. 60 (5. Февр.) ші ла Satellit і се чере капъл де къгръ зп дешпап котпзе. Дечі жъдече чеea че фаче.

* Черпъвц. (Съвършіт). С. А. Пътъл фостъл професор de філософіе ла лічеа пъчіопал din Блаж се пямі de гаверпіъ, свъпзпъпdсе ма ла тъл анъі есатеп de конкърс, ка професор прив. ла ачеастъ катедръ каре се ардкорпоръ інституталуі філософік de аіче. Ел дескісе кврсъл стъдіалуі „лімбеі ші літератърсі ромъпе“ ла 25. Февръріе анълуі трекът — кв зп кънът атът de солід, атът de потрівіт ші пътрвнзъторіс, ардкът аштептъріле ші дорінцеле презмтълтеі сале de асколътъторі de тоатъ стареа ші рапгъл, дорінцеле поастре пептрв стъдіал ачест атът de скътп ші ардпортант ліші афларь ла D. Пътъл челе маі вій ші маі вине сперъръ пептрв віітóріс. — Аіче авзі Бъковінеапъл ардтъіаші датъ de пе о катедръ дъ ч ч е л е г р а і ъ а л м ъ т е і с а л е! граіа, каре се лінеште de інімъ ші de сфълет, ші ла каре ліші афлъ ромъпіа віаца ші ферічіреа лъі чеа адевъратъ. — Міар фі кв греў Domпзле, съ мъ ардкът аці дескіе порочіта сітцъчівне, каре о ведеаі скріс ла фаца фіекърсі пресінте. Фіештекаре се сітціа асемене пелерінълуі каре ле ардторкъпdсе дяпъ о кълъторіе лънгъ, грея ші перікълоасъ ла доріташі патріе ші възпd din депъртаре дълчеле кътъп пъріпцеск ла каре ел фъ одінеоарь атът de ферічіт, се перde ла кацетърі дълчі ші тъогъіоасе, сперъпd къ ардкъ ва маі афла аколо ачеле ферічірі. Фіештекаре din асколътъторі треkъ одатъ кв кънінтеле D. Пътъл прін трістіі ші фаталіі секолі, прін каре трекъ ші скътпа поастръ лімвъ: — фіеште-каре сітці ла кънінтеле D Пътъл ачеea, че сітці ші лімба поастръ ла деkърсъл ачелор тътпврі амаре. D. Пътъл потепі деспре „грелеле ші крънчепеле лъпте, каре ле авъ лімба поастръ кв врієшеле інімічe — десъкъ ші плъцеле, каре, трънd ea ардкъ ші астъзі, 'і даъ вій тестімопіі, кът къ с'аъ лъптат амар. — арътъ ші десепвеле каре ле пóрт ea ші астъзі ардтръ адевъріцъ, къ аъ ардвінс пре ачеле пътерніче інімічe, ші къ десвръкъпdале ка о ардвінгъторіе де декоръчівпеле лор, се ардръкъ сіогъръ ла еле, парте, пептрв къ фіінd ea тот ла кампапіі, пв авea къпd съ'ші фак хаіпе акасъ дяпъ портъл ей, парте, ка съ ле ласе пептрв вііторіме фіілор ей ла меторіа вірвінцелор партате. — Кавътъл ла фіпі D. Пътъл къ вінекъвънтареа ші сълътареа сосіреі de мълт дорітълуі тътп ла каре лімба поастръ, фіінd ea акът ліверъ de америціъріле тітпърілор трекъте, се ва пате din ноъ десволта ші кълтіва, пв ла лъпте ші сав сгомотъл артелор ардпілътіве, чі ла ветреле патріотіче ші ла вербл пъчіі.“

Фрътоаселе сперърі, каре ле пъсерът ла D. Пътъл ла момептъл ачеста ел ле ші дрептіфікъ прев фрътос. D. Пътъл дede ла деkърсъл ачестъі ап челе маі тарі аргътінте, кът къ ел е токта ачел вървat, de каре пе ера поъ требінцъ пе ачест сказп. — Ел маніфестъ ардестъл, пв пямаі ачеea къ прецівтеле'і цінце ші талепте съпт десъвършіт demne пептрв ачеастъ місіне кътпеніпте — кът къ кънощінца сітвърелуі лімбеі ромъпещі е кв тотъл ла потестатea фрънтелор ардтінсе ші фондъмъпtателор сале стъдіі despe ачеастъ лімвъ, дарь ші ачеea къ ел есте зп адевърат ші зелос амік ал ардаіптъріі лімбеі ші літератърсі поастре чеі пъчіопале.

Бъпор вей ардцелеце Domпзле, къ лъпгъ аша о депъртате ші лъпгъ зп зел аша de фербінте ал зпъі ардвъцъторіс пептрв овіектъл съъ пв пот пічі зелъл ші съргъіпца азіторілор лъі съ рътъе пелекрътіве: ші аша ші есте; къ прогресъріле, каре ле фък жъпітеа поастръ чеа ромъпъ (din теологіе, філософіе ші цімпасіс, афарь de алці азіторі) ла деkърсъл пямаі авіе de зп ап съпт маі мълт декът ар ші сокоті чіпева; кючі D. Пътъл ліші dede, афарь de óреле ла каре ера ардаторіт, атъта сілінцъ, пропіпd ачест стъдіс ші ла алте óре estraordinarie, ші ачеea пв пямаі ла філософіе, чі din пропріа'ші вопъ воіе, ші пептрв теологі ші цімпасіалі, ардкът тътпъл ачест скърт ші съргъіпца азіторілор сь пот кацета ардоіт ші дитрейт.

Адевъръріле грамагікале — афларь ла тоатъ мінтea чea дрепт кацетъторь а ромъпілор пострії чea маі плъкътъ прііміре, пептрв къ съпт р о м ъ п е щ і: іарь історіа лімбеі ші літературеі поастре къпоаъ фіекърсі чел маі віъ ші маі маре інтерес, ачеаста ші кіар ла чеі de алте лімбе. — Nв пот аіче съ пв ръдік ачеастъ ампрежърare маі алес дінтре тоате, къ скріерея лімбеі ромъпещі кв лі-

тереле ей **и пропріе**, къ чеде ромъне ші ва къ стръінеле слове чіріліче дедеа ымвей поастре о вазъ мълт маі сэвлітъ ші маі ынсетоатъ. Жэніпеа поастръ ромънъ четінд ші скріінд къ еле, ле кэпоаште, ші аша зікънд се ынделеце къ еле, пентръ къ еле сънт але ей:..... Ера о датъ ын неам глориос ші респектат де лътеа ынтрегъ: неамълуі ачестуіа ’і зічеа: „Romanі;“ ей **скріеа къ літере romane**: есте астъзі ын пъмънт, унде не фіештекаре флорічікъ о ръсаре ші о креште ын сънце сакрь, ын сънце върсат не ачесте локурі пентръ патріе, лімвъ ші пъчіпъліпате, ачел сънце е сънце де roman, пъмънтул есте ал ромъніей: ромъніа есте патріа поастръ; ной сънтем ромъні: лімва поастръ есте лімва ромънъ: ромънеште дар’ врем ка нъмаі къ норвіт, чі къ ші скріем!

Ші оаре фачем ной прін ачеаста кева о скъртаре? — нічі де кум: чі дін контра, ной фачем ачеа, че ам требуі къ фачем. Авънд ной адекъ акум лекрул **поастръ**, ынтоарчем чел стръін къ мълцъмітъ ынапоі. Іаръ че се атінце де пъріціі ші вътрънії пострії, карії акум ну маі пот ловъца, апоі ной ну ле вом фі петълдъмітоарі, невъгъндъ’і ын сеамъ ын скріері пентръ ей; дарь лімва чеа жівъ ромънъ скріе ші ва скріе къ літере ромъне. Пентръ ачеаа ші регъм ын нъмеле жэніпеі поастре чей демне пре тоці Domnіі редакторі ромъні, ка предікънд ей тот де егала ші іар’ егала ындрептъре, съ не деа Domнііле лор ынтр’ачеастъ привіцъ ші ын есемпле не фацъ, ші съ фак ачеа къ преса, че фачем ной къ пеана; адекъ съ тіпъреаскъ мъкар о фацъ сав мъкар о колемнъ дін фоіле Domніілор сале ші пентръ жэніпеа поастръ чеа ромънъ — къ літере ромъне. *)

Ал Dтале ші. Іраклій Порфіреск.

ЦАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА.

Дупъ штірі че прімім дела Бъкърещі, порніреа трънелор ръсещі ера съ се ынчеапъ ла 5. Февр. в. Еле вор трече преске Прът ын Бесарабіа ші маі ынколо, дар ашеа, ка тотуш съ ръмъіе гарнісóне прін пъторóсе ын вечінътъціле провінціілор австріаче. — — —

— Мълцъмітъ лві Dzeў, къ маі ажънцем ка съ ведем одатъ регълъндъсе ші пошіеле ачестеі църі. Регълареа стъ деокамдатъ нъмаі ын чеа че афлътъ ын черкъріле че ертеазъ ачі, тотуш публікъ се бъкърь ші де атъта. —

Департаментъл din пъънтрь. Ын ертареа ыналтеі порункі а Мъріеі Сале Прев. ынълцатълві постру Domnь, датъ прін ліміпателе офісері ка Nр. 52 ші 428 ын привінца регъларіспрі комънікаціеі постале, ынтре ачест прінчіпат ка ачелеа ал Молдавіеі ші Сервіеі, спре а се депърта вері че ымпіедекърі че ынтъмпіна пънъ акум кореспондеца офіціалъ ші партікъларъ ынтре ачесте трей прінчіпате, каре се поартъ прін експедіція статълві.

Департаментъл, пътрънс де ыналта пънъволнцъ ші дорінцъ а Мъріеі Сале д’а се регъла порніреа пост-пакетелор ла амъндоў прев. ліміпателе пънктурі але хотарелор ачестуі прінчіпат адікъ, ла Фокшані ші ла Северін, ынтр’ън кіп ка ші порніреа къріерілор фіекървія прінчіпат ын парте, съ фіе тот ынтр’ачеляші зіле ші чеасурі, спре а се пътеа ынлеса пост-пакетеле дінтр’ън прінчіпат ынтр’алтъл, фърь чеа маі мікъ ымпедекаре сав ынтързіере.

Аз алътъіт ын чеде дін ертъ прін дирекція пошіілор, о деосевіть, спре ачест сфършіт, тавлъ, ка ліміпітъ арътаре де зіле ші чеасуріле ын каре ертеазъ а се порні къріерій пошіей дела пре-ліміпателе пънктурі але хотарелор деспре амъндоў ынвечінателе прінчіпате, ші ын каре аре а трече прін капіталеле жудецелор, ші челелалте маі де къпетеніе пънктурі пе лінія дрътълві дела Фокшані пънъ ла Северін ші вісе-верса; прекум ші де зіле ші чеасуріле ын каре требуе а се да ла пошііле респективе пост-пакетеле де експедіціе дела къртъріле жудецелор ші експедіції статълві, ші прін ертаре ші де кътре партікъларі. Ле каре ындатъ не де о парте аз ші ымпърътъшіто атът чінстіторілор міністерірі дін пъънтрь але прінчіпателор Молдавіеі ші Сервіеі, кът ші чінстіторілор къртъірі але жудецелор компетенте дін лінія ачестві дрът; къ ачеаста ка, дела 15 але кърґъторълві Генаріе съ се ші ынчеапъ пепреа ын лъкраре а ней асемънеа діспозіції; іар не де алта, ачеашї тавлъ алътърндъсе не лъпгъ ачеаста, се дъ ын квноштіпца де обще ынтре тоатъ а еі ынтіндере, спре цінпа фіекървія де зіле ші чеасуріле ын каре требуе а се да ла пошіе ын вііторь дела зіоа ліміпатъ ынаінте пост-пакетеле ші конвертеле де експедіціе пе лінія арътатълві дрът дінтре Фокшані ші Северін. Шефъл департаментълві К. Капгакзіно. Nр. 23, анъл 1850, Генаріе 4.

КРОНІКЪ СТРЪІНЪ.

Греція. Адміралъл Паркер секвестрь врео шептезечі корълі негъцеторешті де але грецілор, не каре ле дăсе парте ла Саламіс парте ла Сіра! Портъл Піреус (ла Атіна) е блокат (ынкіс дештъпеште), Саламіс блокат, Сіра блокатъ. Нічі о корабіь грецеаскъ не аре воіе а еші дін врезі порт грецеск. Гъверніл Грециеі нічі декум ну вреа а плъті сътеле претінсе. Іррітъчіпеа ынтре греці е ынфріко-шатъ.

Елвеція. Ла ынкъркътъра къ Грециа се маі адаоце крескънд алта ын Елвеція, адікъ чеа не каре ам дедзе’о ші ной маі дъпъзі. Австріа, Прусіа ші Прусіа ар фі ръпезіт о потъ, ын алтімат аспра кътрь Елвеція ын кауза рефъціділор політічі. Міністерівл франдозеск (ка вечін, ка мълт інтересат) ынкъ ынчеп а се ателътека къ деадінсъл ла ачеастъ кауз. Акът се аштеаптъ ръспънсъл Бріганіеі маі наінте де а ръспънде ла алтіматалъ челор трей пътері.

Германія. Се паре къ дін парламентъл герман проіектат ла Ерфърт де кътрь Прусіа се ва алеце німік сеаь преа пецін. Патріоцій томіа ші ын статъріле германе не унде гъверніїле сав ынвоіт ла ачел планъ, ну воіеск а алеце депътаці.

Ын Віена ші ын тóтъ Германія се порнеште маі серіос декът орі кънд алтъ дать **деспре о стрънсъ уніне а Монархіеі** австріаче къ Германія. Ын сенсъл ачеста еші ын теторіал дела комісіунea централъ дін Франкфърт атът кътрь міністерівл дін Віена, кът ші кътрь тóте челелалте кабінете. Ачеастъ штіре есте де чea маі маре імпортанцъ пентръ провінцііле австріаче.

ЫНЩІНЦАРЕ ДЕ ПРЕНЪМЕРАЦІЪНЕ.

Bucovina есе де дóў орі не сэптъмънъ, Міеркріа ші Сътъта; прецъл не ын ан: 10 ф., не ын жътътате ан: 5 ф. арг. Не пътрарів де ан ну се прімеск пренъмерълінві. Банії де пренъмерълінве се пот трімите ші деадрептъл ла редакціне ын епістоле неплътіте, не каре съ фіе скріс: „Zeitungsgeld.“ Се нóте пренъмера асаръ де ачеа: ын Брашов ла D. Андреіь Мърцінанъ; ын Сібіів ын канчеларіа епіскопалъ; ын Блаж ла D. капонік Тімотеь Ціпаріў; ын Алва-Жюліа ла D. протопоп Августін Поп; ын Клеж ла D. протопоп Іоан Фекете; ын Oradea-Маре ла D. проф. Александь Роман; ын Лъгош ла D. пегъцъторів Деметріь Попа-віца; ын Арад ла D. др. Атанасіь Шандор.

*) Преа вакроші, нъмаі съ авем тіпографіі корънпънзетоаре ачестві скоп. Ped.

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR IOAN ГЪТТ.